

Handläggare
Ted Ekman
Telefon: 0850829319

Till
Kommunstyrelsen

Centralupphandling av vård- och omsorgsboenden 2014

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen ska genom förenklad upphandling ansvara för genomförande av centralupphandling av entreprenaddrift för de boenden som anges i detta ärende, vilket innefattar att besluta om tilldelning av kontrakt, avbrytande av upphandling, att teckna avtal i enlighet med tilldelningsbeslutet, förlänga avtal, att göra mindre justeringar i avtal utifrån affärsmässiga överväganden samt att häva avtal. Upphandlingen ska genomföras i enlighet med de principer som anges i ärendet och tidigare kommunfullmäktigebeslut (2007-11-05 § 16, 2008-09-29 § 17, 2009-12-14 § 21 och 2011-04-04 § 18).
2. När entreprenadupphandling är slutförd och avtal påskrivna skall avtalen lämnas över till respektive ansvarig stadsdelsnämnd. Stadsdelsnämnderna har därefter ansvar för avtalens förvaltning, uppföljning av verksamhetens kvalitet, löpande dialog med entreprenörer etc.
3. Kommunstyrelsen får besluta om att justera antalet boenden på det sätt som framgår av ärendet om det under arbetet med upphandlingen visar sig vara omöjligt eller uppenbart olämpligt att inkludera boendet eller om något ytterligare boende måste ingå i upphandlingen.

Irene Svenonius
Stadsdirektör

Staffan Ingvarsson
Bitr. stadsdirektör

Sammanfattning

Valfrihet inom vård- och omsorgsboenden infördes i Stockholms stad den 1 juli 2008. Av beslutet framgår att vård- och omsorgsboenden som drivs i egen regi ska upphandlas genom årliga, centralt genomförda entreprenadupphandlingar.

Föreliggande ärende innehåller stadsledningskontorets förslag till boenden att ingå i den femte av de återkommande entreprenadupphandlingarna samt principer för upphandlingens genomförande och avtalens förvaltande samt hur uppföljning av vård- och omsorgsboende ska ske. För att en centralupphandling ska uppnå lyckat resultat är det mycket viktigt att urvalet sker i dialog och samråd med stadsdelsnämnderna. Avstämning har därför gjorts med respektive stadsdelsförvaltning. I ärendet föreslås två boenden att ingå i den kommande centralupphandlingen. Upphandlingen påbörjas under hösten 2013 och avtal beräknas gälla från och med 2014-11-01. Exakta datum för verksamhetsövergång kommer att anges i förfrågningsunderlagen för respektive boende.

Stadsledningskontoret genomför centralupphandlingen. Stadsdelsnämnderna har ansvar för avtalens förvaltning, uppföljning av verksamhetens kvalitet, löpande dialog med entreprenörer etc. Äldrenämnden, som under 2012 stärktes med en kvalitetsinspektion, har en övergripande uppgift att följa upp och utveckla äldreomsorgen i staden.

Bakgrund

Valfrihet inom vård- och omsorgsboenden infördes i Stockholms stad den 1 juli 2008. Av beslutet framgår att vård- och omsorgsboenden som drivs i egen regi ska upphandlas genom årliga, centralt genomförda entreprenadupphandlingar.

Av beslutet framgår vidare att stadsledningskontoret skall göra en bedömning av vilka boenden som ska ingå i de årliga entreprenadupphandlingarna. Utgångspunkten i bedömningen ska utgöras av stadsdelsnämndernas aktivitetsplaner.

Föreliggande ärende innehåller stadsledningskontorets förslag till boenden att ingå i kommande entreprenadupphandling samt

principer för genomförande av upphandlingen och avtalens förvaltande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets förnyelseavdelning i dialog med berörda stadsdelsnämnder samt äldre- och omsorgsnämnden.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadens entreprenadupphandlingar har bidragit till en utökad mångfald av utförare och att mindre aktörer har etablerat sig och kunnat expandera sin verksamhet.

I föreliggande ärende föreslås att två vård- och omsorgsboenden upphandlas med tillämpning av lagen om offentlig upphandling, LOU.

Stadsledningskontorets bedömning är att de fastigheter som verksamheterna bedrivs i är värdefulla att bevara som vård- och omsorgsboenden och därutöver är strategiskt lokaliserade.

För att en centralupphandling ska uppnå lyckat resultat är det mycket viktigt att urvalet sker i dialog och samråd med stadsdelsnämnderna. Stadsledningskontoret har utgått från de aktivitetsplaner stadsdelsnämnderna redovisat. Avstämning har gjorts med respektive stadsdelsförvaltning, därefter föreslås följande två boenden ingå i den kommande centralupphandlingen.

Axelsberg VOB (inklusive korttidsboende)	Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
Nytorpgsgården	Södermalms stadsdelsnämnd

Samtliga av ovanstående vård- och äldreomsorgsboenden drivs för närvarande i egen regi.

Tidplan

Upphandlingsprocessen påbörjas under hösten 2013 och avtal beräknas gälla från och med 2014-11-01. Exakta datum för verksamhetsövergång kommer att anges i förfrågningsunderlagen för respektive boende.

Organisation

Stadsledningskontoret ansvarar för att upphandlingen genomförs med stöd av upphandlingsexperter på servicenämnden. Även om entreprenadupphandlingen sker genom en centralupphandling måste stadsdelsnämndernas kompetens och erfarenhet vad gäller just denna typ av entreprenadupphandling tas till vara. Det är därför viktigt att stadsdelsnämnderna avsätter tid och resurser för deltagande i arbetet. Detta gäller framtagande av det underlag och uppgifter om respektive boende som är direkt avgörande för upphandlingen samt i högsta grad arbetet med förfrågningsunderlag och utvärderingsarbetet, då stadsdelsnämnderna nu har flera års värdefull erfarenhet av uppföljning av befintliga avtal som måste tas till vara.

Äldrenämnden, som under 2012 stärktes med en kvalitetsinspektion, har en övergripande uppgift att följa upp och utveckla äldreomsorgen i staden.

Utformning

Upphandlingen av entreprenaderna ska utformas på ett sådant sätt att det blir det för staden som helhet och de äldre mest fördelaktiga utfallet, där en ökad mångfald i form av fler vårdgivare och därmed ökad valfrihet är en mycket betydelsefull kvalitetsaspekt. Förutsättningar ska ges i upphandlingen för att genom referenstagning beakta stadens egna och andras erfarenheter av hur leverantörer sköter sina åligganden.

Vidare ska genom upphandlingarna garanteras att de kvalitetskrav som ställs på äldreomsorgen och hälso- och sjukvården i gällande lagstiftning, Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter samt stadens riktlinjer och policy uppnås. Kunskap om vad som framkommit i brukarundersökningar och uppföljningar ska tas tillvara.

Det av kommunfullmäktige antagna ersättningssystemet ska tillämpas. Vidare bör krav och kommersiella villkor överensstämma med vad som fastslogs i de tidigare genomförda centralupphandlingarna av vård- och omsorgsboenden.

I det fall kommunfullmäktige beslutar om nytt ersättningssystem (dnr 327-1046/2013) behöver befintliga avtal förhandlas om.

Förvaltning av avtal

I enlighet med beslutet om valfrihetssystem för vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen ska nya entreprenadavtal som upphandlas inom ramen för valfrihetssystemet förvaltas och följas upp av respektive stadsdelsnämnd. Detta innebär mer konkret att när entreprenadupphandling är slutförd och avtal är tecknat ska avtalen lämnas över till ansvarig stadsdelsnämnd. Stadsdelsnämnderna har därefter ansvar för avtalens förvaltning, uppföljning av verksamhetens kvalitet, löpande dialog med entreprenörer etc.

Uppföljning av vård- och omsorgsboende

Kommunen ansvarar i egenskap av huvudman för både omsorgen och hälso- och sjukvården i vård- och omsorgsboenden och för att insatserna är av god kvalitet oavsett i vilken regi boendet drivs.

Ansvaret för uppföljning av avtalet samt av varje biståndsbeslut ligger på respektive ansvarig stadsdelsnämnd. Detta innebär att uppföljning av verksamhetens kvalitet, dialog med entreprenören samt att den enskilde erhåller insatser utifrån biståndsbeslutet åligger stadsdelsnämnden. I syfte att öka kvaliteten i omsorgen för den enskilde sker inom staden ett utvecklingsarbete för bättre styrning av verksamheter inom vård- och omsorgsboenden.

Äldrenämnden har en övergripande uppgift att följa upp och i dialog med utförare utveckla äldreomsorgen i staden. Under 2012 inrättades en kvalitetsinspektion inom äldrenämnden med uppdrag att tillsammans med stadsdelsnämnderna inspektera, granska och följa upp stadens äldreomsorg i syfte att säkerställa en god kvalitet. Inspektionerna är ett komplement till och i vissa fall en fördjupning av de uppföljningar som görs av stadsdelsnämnderna.

Utvecklingsområden jämfört med tidigare genomförda upphandlingar

Stadens utvärdering av tidigare genomförda centrala upphandlingar av vård- och omsorgsboenden har lett till åtgärder inom staden och dess upphandlingsverksamhet.

En viktig åtgärd, som nämnts ovan, är att stärka och förbättra uppföljningen både avseende avtal och det enskilda biståndsbeslutet.

I de senaste centrala upphandlingarna av vård- och omsorgsboende (2013) ökade också staden möjligheterna att beakta egna referenser i utvärderingen av anbud. Vidare förlängdes avtalstiden, från maximalt nio till elva år. Dessa, samt andra goda erfarenheter av tidigare upphandlingar, kommer att tas tillvara i de kommande upphandlingarna.

Övrigt

Det valfrihetssystem som kommunfullmäktige har beslutat om (dnr 327-1752/2007) omfattar inte servicehus eller korttidsplatser. I vissa fall kan servicehusboende och korttidsplatser ingå som delar av de föreslagna boendena. De upphandlingar som föreslås genomföras kommer att avse boendena i sin helhet. Det innebär att om ett boende innehåller servicehusplatser och/eller korttidsplatser kommer dessa delar att ingå i upphandlingen av driften av det specifika boendet, enligt de förutsättningar som kommer att anges i upphandlingsunderlaget. I dessa fall ska respektive stadsdelsnämnd besluta vilken ersättning som ska gälla för dessa platser.

Stadsledningskontoret föreslår att om det under arbetet med upphandlingen, av rättsliga eller andra skäl, visar sig vara omöjligt eller uppenbart olämpligt att inkludera något boende får kommunstyrelsen besluta att den nu aktuella upphandlingen inte ska omfatta detta eller dessa boenden. Kommunstyrelsen bör också kunna besluta att lägga till boenden, om beslut skulle fattas om att inte förlänga avtal som ingåtts efter tidigare genomförda centrala upphandlingar av vård- och omsorgsboenden. Stadsledningskontoret föreslår vidare att kommunstyrelsen delegerar till stadsdirektören att fatta beslut om avsteg enligt ovan.